

EELNÕU
18.08.2023

MÄÄRUS

xx.xx.2023 nr

Kagu-Eesti ettevõtluse arengutoetuse andmise tingimused ning kord

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega reguleeritakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 3 lõike 2 alusel Vabariigi Valitsuse protokollilise otsusega kinnitatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi 1 „Nutikam Eesti“ erieesmärgi 3 „VKEde kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime tõhustamine ning VKEdes töökohtade loomine, muu hulgas tootlike investeeringute kaudu“ meetme 21.1.3.3 „Regionaalareng“ sekkumise 21.1.3.31 „Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeede“ elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda.

(2) Määrusega panustatakse Eesti riigi 2023.–2026. aasta eelarvestrateegia tulemusvaldkonna „Tõhus riik“ ja riigieelarve seaduse § 20 lõike 4 alusel kinnitatud regionaalpoliitika programmi meetme „Regionaalareng“ tegevuse „Regionaalpoliitika, piirkondade ja piiriülese koostöö areng“ tulemuste saavutamisse.

(3) Kui määruse alusel antav toetus on käsitatav horisontaalse vähese tähtsuse abina komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), tähenduses, järgitakse vastavas määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatut.

(4) Kui määruse alusel antav toetus on käsitatav kalamajandusliku vähese tähtsusega abina komisjoni määruse (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45–54), tähenduses, järgitakse vastavas määruses ja kalandusturu korraldamise seaduse §-s 46 sätestatut.

(5) Toetust ei anta järgmiste tegevusvaldkondade projektidele:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi, artiklis 7 nimetatud valdkonnad;
- 2) komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõike 1 punktides a–e ja komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 artikli 1 lõike 1 punktides a–k nimetatud valdkonnad;
- 3) põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (ärieadustiku § 4 alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori (edaspidi *EMTAK*) jagu A);
- 4) müügi vahendamine ning hulgi- ja jaekaubandus (*EMTAKi* jagu G), välja arvatud mootorsõidukite ja mootorrataste hooldus ning remont (*EMTAKi* jagu G, grupid 452 ja 454);
- 5) kinnisvaraalne tegevus (*EMTAKi* jagu L);
- 6) hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (*EMTAKi* jagu R, osa 92);
- 7) finants- ja kindlustustegevus (*EMTAKi* jagu K);
- 8) juriidilised toimingud ja arvepidamine (*EMTAKi* jagu M, osa 69);
- 9) peakontorite tegevus ning juhtimisalane nõustamine (*EMTAKi* jagu M, osa 70);
- 10) rentimine ja kasutusrent (*EMTAKi* jagu N, osa 77) ning ajutise tööjõu rent (*EMTAKi* jagu N, grupp 782);
- 11) reisijate- ja kaubavedu (*EMTAKi* jagu H, osad 49–51).

(6) Toetust ei anta sellisele taotlejale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on seni täitmata.

(7) Toetust ei anta raskustes olevale ettevõtjale komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), artikli 2 punkti 18 tähenduses.

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) maakondlik arenduskeskus on Sihtasutus Põlvamaa Arenduskeskus, Valgamaa Arenguagentuur ja Võrumaa Arenduskeskus;
- 2) väikeettevõtja on komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artikli 2 lõike 2 kohaselt ettevõtja, kes annab tööd alla 50 inimesele ja kelle aastakäive või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot;
- 3) mikroettevõtja on komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artikli 2 lõike 3 kohaselt ettevõtja, kes annab tööd alla kümnele inimesele ja kelle aastakäive või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot;
- 4) vähese tähtsusega abi on horisontaalne vähese tähtsusega abi ning kalamajanduslik vähese tähtsusega abi.

§ 3. Toetuse andmise eesmärk ning tulemus

(1) Toetust antakse eesmärgiga aidata kaasa Kagu-Eesti piirkonna arengule, toetades ettevõtluse arengut ja uuendusmeelsust ning mitmekesisemate töövõimaluste teket.

(2) Määrusega panustatakse Kagu-Eesti piirkonnas järgmiste rakenduskava väljundnäitajate sihttasemete saavutamisse:

- 1) toetatavad ettevõtjad;
- 2) toetustega toetatavad ettevõtjad.

(3) Määrusega panustatakse Kagu-Eesti piirkonnas järgmise rakenduskava tulemusnäitaja sihttaseme saavutamisse: väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad, kellel on suurem lisandväärtus töötaja kohta.

(4) Toetatav projekt peab Kagu-Eesti piirkonnas panustama järgmiste projektipõhiste näitajate saavutamisse, lähtudes projekti raames toetatavast § 5 lõikes 1 nimetatud tegevusest:

- 1) punktis 1 nimetatud toetatava tegevuse puhul lisandunud või oluliselt edasi arendatud toodete või teenuste arv;
- 2) punktis 2 nimetatud toetatava tegevuse puhul rakendatud tootmis- või teenusemahu tõstmisega seotud arenduste arv;
- 3) punktis 3 nimetatud toetatava tegevuse puhul rakendatud tootmise või teenusepakkumise automatiseerimise ja digiteerimisega seotud arenduste arv.

(5) Toetusega panustatakse Riigikogu 12. mai 2021. a otsuse „Riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ heakskiitmine“ (edaspidi *strateegia „Eesti 2035“*) sihi 3.2.3 „Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik“ saavutamisse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid arvestaval moel.

(6) Lõikes 5 nimetatud horisontaalsete põhimõtetega arvestamist tasakaalustatud regionaalse arengu, soolise võrdõiguslikkuse ning keskkonna ja kliima valdkonnas hinnatakse järgmiste näitajatega:

- 1) väljaspool Harju maakonda loodud sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta Euroopa Liidu keskmisest;
- 2) soolise võrdõiguslikkuse indeks;
- 3) ressursitootlikkus.

§ 4. Rakendusasutus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasutus on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

(2) Rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 5. Toetatavad tegevused

(1) Toetatakse järgmisi tegevusi, mis panustavad §-s 3 nimetatud eesmärgi ja tulemuse saavutamisse:

- 1) uue või oluliselt edasi arendatud toote või teenusega seotud arendustegevused ja investeeringud;
- 2) tootmis- või teenusemahu tõstmisega seotud tegevused ja investeeringud;
- 3) tootmise või teenusepakkumise automatiseerimise või digiteerimisega seotud investeeringud ja personali koolitus;
- 4) siseturule suunatud müügi- ja turundustegevused punktides 1–3 sätestatud tegevuste tugitegevustena.

(2) Toetatavad projektid ei tekita Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust

(EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju ning peavad vastama asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.

(3) Toetust ei anta sellisele projektile, mille kõik tegevused on tehtud enne taotluse esitamist.

§ 6. Kulude abikõlblikkus

(1) Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-ga 15 ning selles määruses sätestatud tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega.

(2) Abikõlblikud on toetuse saaja sellised kulud, mis on otseselt vajalikud § 5 kohaste tegevuste elluviimiseks ja § 3 kohaste tulemuste saavutamiseks, ning kulud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruks nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ sätestatud teavitamisnõuete järgimiseks §-s 8 sätestatud piirmäärade ja taotluse rahuldamise otsuse kohaselt.

(3) Abikõlblikud kulud hüvitatakse ühendmääruse § 20 lõike 1 punktis 1 nimetatud kindlasummalise makse või maksetena põhjendatud eelarveprojekti alusel ning taotluse rahuldamise otsuses määratud tulemuste saavutamise korral.

(4) Abikõlblikud ei ole selliste tegevuste kulud, mis viidi ellu või tehti enne taotluse esitamist, sõltumata sellest, kas kulud on tasutud.

(5) Käibemaks on abikõlblik kulu, kui käibemaksu reguleerivate õigusaktide kohaselt ei ole õigust projektis tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ning seda ei hüvitata ka muul moel. Kui sellist kindlust ei ole võimalik saavutada, on käibemaks kuluna mitteabikõlblik.

(6) Soetatud materiaalse ja immateriaalse põhivara omandiõigus peab taotlejale üle minema projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul.

(7) Lisaks ühendmääruse §-s 17 nimetatud abikõlbmatutele kuludele on määruse kontekstis abikõlbmatud järgmised kulud:

- 1) käibevara soetamise kulud;
- 2) kinnisvara soetamise kulud;
- 3) olmeelektronika soetamise kulud, välja arvatud juhul, kui olmeelektronika on otseselt seotud äriprojekti raames planeeritud teenuse osutamisega;
- 4) kontorimööbli ja kontortehnika soetamise kulud, välja arvatud ainult tootmisprotsessis või teenuse pakkumise jaoks kasutatavate arvutite soetamise kulud;
- 5) äriühingu tugifunktsioone toetava kontoritarkvara, sealhulgas raamatupidamis-, tekstitöötlus- ja tabelarvutusprogrammide ning esitluste loomiseks kasutatavate programmide soetamise ja arendamise kulud;
- 6) auto, bussi, mopeedi ja mootorratta soetamise kulud;
- 7) ettevõtja üldkulud;
- 8) personalikulud;
- 9) pangagarantiid;
- 10) finants- ja pangakulud;
- 11) riigilõiv;
- 12) transpordikulud, välja arvatud projektis kavandatud seadmete ostu korral nende transpordikulu;

- 13) taotlusega seotud konsultatsioonikulud, sealhulgas õigusabikulud;
- 14) tulumaksuseaduse § 8 lõikes 1 nimetatud seotud isikute vahel tehtavate tehingute kulud;
- 15) materiaalse põhivara soetamiseks sõlmitava kapitalirendi tüüpi liisingulepingu sõlmimise kulu, intressikulu, kindlustuskulu ja muud nimetatud liisingulepinguga seotud kulud.

§ 7. Projekti abikõlblikkuse periood

- (1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, mille kestel tehakse projekti tegevusi ja tekivad projekti kulud.
- (2) Projekti abikõlblikkuse periood ei saa lõppeda hiljem kui 2029. aasta 31. oktoobril.
- (3) Projekti abikõlblikkuse periood algab rakendusüksusele taotluse esitamise kuupäeval või taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses määratud hilisemal kuupäeval.
- (4) Projekti abikõlblikkuse periood on kuni 18 kuud. Nimetatud tähtaega võib põhjendatud juhul toetuse saaja taotluse alusel pikendada kuni 12 kuu võrra.
- (5) Toetuse saaja võib taotleda projekti lõpetamist enne taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtpäeva, tingimusel et kõik projekti tegevused on tehtud, või projekti katkestamist, tagastades täies mahus seni välja makstud toetuse.
- (6) Projekt loetakse lõppenuks pärast lõpparuande rakendusüksuse poolt heakskiitmist ning toetuse saajale viimase väljamakse tegemist.

§ 8. Toetuse piirsumma ja osakaal

- (1) Toetuse minimaalne suurus on 20 000 eurot projekti kohta. Toetuse maksimaalne suurus on 60 000 eurot projekti kohta, kuid mitte rohkem kui taotleja vähese tähtsusega abi jääk võimaldab.
- (2) Projekti maksimaalne kogumaksumus on 200 000 eurot.
- (3) Paragrahvi 5 lõike 1 punktis 4 nimetatud tugitegevuste kulud võivad moodustada kuni kümme protsenti § 5 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud tegevuste abikõlblikest kuludest.
- (4) Toetuse maksimaalne osakaal on 60 protsenti abikõlblike kulude maksumusest.
- (5) Toetust antakse vähese tähtsusega abina. Toetuse määra arvutamisel võetakse arvesse vähese tähtsusega abi andmisele sätestatud nõudeid:
 - 1) Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 alusel antud horisontaalse vähese tähtsusega abi ja siin lõikes nimetamata Euroopa Komisjoni määruste kohaselt antud vähese tähtsusega abi kogusumma koos selle määruse alusel taotletava toetusega ei tohi kolme majandusaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada ülemmäära 200 000 eurot või abi määra muutumise korral uuenenud määra;
 - 2) kalamajandusliku vähese tähtsusega abi andmise korral võib toetuse maksimaalne suurus olla 30 000 eurot, ning ühele ettevõtjale antud abi kogusumma koos selle määruse alusel taotletava abiga ei tohi käimasoleva majandusaasta ja kahe sellele eelneva majandusaasta jooksul kokku ületada 30 000 eurot.

(6) Vähesse tähtsusega abi suuruse arvutamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt, ning võetakse arvesse sama määruse artiklis 5 sätestatud vähesse tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.

3. peatükk

Nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 9. Nõuded taotlejale

(1) Taotleja võib olla mikro- või väikeettevõtjast äriühing, kelle püsiv tegevuskoht, mis on seotud toetatava projektiga, asub Põlva, Valga või Võru maakonnas ning kes on Eesti äriregistri andmetel tegutsenud vähemalt 36 kuud.

(2) Taotleja peab vastama ühendmääruse § 3 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

(3) Taotleja taotlemisele eelnenud aasta müügitulu peab olema vähemalt 40 000 eurot.

(4) Taotlejaks ei või olla avaliku sektori üksuse otsese või kaudse mõju all olev äriühing.

(5) Taotleja võib toetust taotleda, kui „Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeetmest“ või siinse määruse alusel toetatud projekt on lõppenud.

(6) Taotleja on kohustatud täitma ühendmääruse § 2 lõikes 3 sätestatud nõudeid.

§ 10. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama ühendmääruse § 4 lõikes 1 sätestatud nõuetele.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid, dokumente või kinnitusi:

- 1) taotleja nimi ja registrikood;
- 2) projekti pealkiri, asukoht, eesmärgid ja tulemused;
- 3) projekti tegevusplaan koos tegevuste loetelu ja maksumusega, tegevuste eesmärkide kirjeldus ning põhjendused projekti vajalikkuse ja jätkusuutlikkuse kohta;
- 4) projekti tegevuste valdkonna EMTAKi kood;
- 5) projekti raames kavandatavad väljund- ja tulemusnäitajad ning nende saavutamise plaanitav ajakava;
- 6) projekti elluviimise algus- ja lõpptähtpäev;
- 7) teave taotleja vastavuse kohta § 9 lõigetes 1–6 sätestatud nõuetele;
- 8) detailsed kulutuste arvutused ning nende aluseks olevate dokumentide koopiad, sealhulgas võrreldavad hinnapakumised, hinnakirjad ja eelarved koos lähteülesandega;
- 9) kirjalik kinnitus omafinantseeringu, mitteabikõlblike kulude ja projekti võimaliku kallinemise kulude katmise suutlikkuse kohta;
- 10) taotleja viimase majandusaasta aruande koopia (auditeerimise kohustusega taotleja puhul koos audiitori otsusega), kui aruanne ei ole äriregistris kättesaadav;
- 11) taotleja majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelneva kvartali lõpu seisuga;
- 12) projektimeeskonna pädevuse kirjeldus;
- 13) ehitustöid, kohtkindlate inventari või seadmete soetamist sisaldavate projektide puhul ära kiri dokumendist, mis tõendab, et ehitis, mida ehitatakse või kuhu inventar või seade paigaldatakse, kuulub taotleja omandisse, või see on antud taotlejale õiguslikul alusel

- kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks alates projekti lõppkuupäevast;
- 14) ehitamise korral vähemalt eelprojekt majandus- ja taristuministri 17. juuli 2015. a määruse nr 97 „Nõuded ehitusprojektile“ §-s 8 sätestatud seatud nõuete kohaselt;
- 15) volikiri, kui taotleja esindajaõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 16) ühendmääruse § 4 lõikes 2 nimetatud kinnitused;
- 17) kinnitus, et projekt on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, vältimaks kahju tekkimist keskkonnanäesmärkide saavutamise seisukohast, ning vastab asjakohastele Euroopa Liidu ja keskkonnanäesmärkidele õigusaktidele;
- 18) taristuinvesteeringute puhul kirjeldus selle kohta, kuidas tagatakse kliimakindlus;
- 19) kirjeldus selle kohta, kuidas tegevuse tulemusena suureneb ressursitõhusus;
- 20) avalikkusele kättesaadavate teenuste arendamise puhul kirjeldus selle kohta, kuidas tagatakse teenuste ligipääsetavus liikumis-, kuulmis-, nägemis- ja intellektipuudega inimestele füüsilises ja elektroonilises keskkonnas;
- 21) kirjeldus tegevuste mõju kohta naiste ja meeste tööhõivele;
- 22) muud rakendusüksuse nõutud andmed, dokumendid või kinnitused.
- (3) Omafinantseering ei tohi sisaldada avaliku sektori vahendeid, välja arvatud juhul, kui toetust ei anta maksimummääras, mida vähese tähtsusega abi reeglid lubavad.

4. peatükk

Toetuse taotlemine ja taotluse menetlemine

§ 11. Toetuse taotlemine ja taotluste vastuvõtt

- (1) Taotlemiseks eraldatava eelarve kehtestab regionaalminister käskkirjaga.
- (2) Taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõpetamisest ja peatamisest ning rahastamise eelarve kohta annab rakendusüksus teada oma veebilehel.
- (3) Toetuse taotlemine toimub jooksvalt.
- (4) Taotluste vastuvõttu võib peatada või lõpetada maakondade kaupa. Taotluste vastuvõtu maakonnas peatab või lõpetab rakendusüksus, kui maakonna taotlejate rahastatud või menetluses olevate projektide toetusmaht ületab 40 protsenti taotlemiseks eraldatud eelarve mahust.
- (5) Taotluse esitab taotleja esindusõiguslik isik e-toetuse keskkonna kaudu digitaalselt allkirjastatuna.

§ 12. Taotluse menetlemine

- (1) Taotluse menetlemine koosneb selle registreerimisest, taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollist, taotluse riigiabi analüüsist, hindamisest ning taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise, kõrvaltingimusega rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest.
- (2) Taotlust vastu võttes kohaldatakse ühendmääruse §-s 5 sätestatud tingimusi ning korda.
- (3) Taotlusi menetletakse nende esitamise järjekorras.
- (4) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 45 tööpäeva taotluse esitamisest arvates. Taotluse menetlemise aega võib põhjendatud juhtudel pikendada ühendmääruse § 6 lõikes 2 nimetatud juhul kuni kümne tööpäeva võrra.

(5) Taotlejale saadetakse tema taotluse kohta tehtud otsus ühendmääruse § 8 lõikes 6 sätestatud korras.

§ 13. Taotleja, taotluse ja projekti nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks, lähtudes ühendmääruse §-s 6 sätestatust.

(2) Rakendusüksus tunnistab taotleja nõuetele vastavaks, kui on täidetud §-s 9 sätestatud nõuded.

(3) Rakendusüksus tunnistab taotluse nõuetele vastavaks, kui on täidetud §-s 10 sätestatud nõuded.

§ 14. Projektide hindamine

(1) Projekte hindavad Võrumaa Arenduskeskuse, Valgamaa Arenguagentuuri ja Põlvamaa Arenduskeskuse esindajad. Projekti hindab projekti asukohajärgse maakondliku arenduskeskuse ja teise maakondliku arenduskeskuse esindaja. Kui hindajate hinded valikukriteeriumile erinevad kahe või enama punkti võrra, hindab taotlust ka kolmanda maakondliku arenduskeskuse esindaja.

(2) Nõuded hindajale:

- 1) tal on ettevõtluskogemus või ettevõtlusprojektide nõustamise või hindamise kogemus;
- 2) ta vastab ÜSS2021_2027 § 11 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

(3) Hindajate nimed avalikustatakse rakendusüksuse veebilehel.

(4) Rakendusüksusel on õigus projektile eksperdihinnangu saamiseks kaasata eksperte, tehes hinnangu kättesaadavaks kõigile projekti hindajatele enne hindamist.

(5) Hindajad ja eksperdid peavad kinnitama oma erapooletust hinnatavate projektide ja taotlejate suhtes, ning tagama neile hindamise käigus teatavaks saanud teabe konfidentsiaalsuse.

(6) Rakendusüksus võib anda taotlejale ekspertide ja hindajate küsimustele vastamiseks kuni kümnetööpäevase tähtaja, mille võrra pikeneb ka taotluse menetlemise tähtaeg.

§ 15. Taotluste hindamine, valikukriteeriumid ja -metoodika

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste hindamisel lähtutakse ühendmääruse § 7 lõikes 1 nimetatud valikukriteeriumidest ja -metoodikast, mille rakendamiseks koostab rakendusüksus hindamismetoodika.

(2) Hindamismetoodikas nähakse ette valikukriteeriumide osakaalud taotlusele antavast koondhindest järgmiselt:

- 1) projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, selle mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele – 40 protsenti;
- 2) projekti põhjendatus ja kulutõhusus – 30 protsenti;
- 3) toetuse taotleja suutlikkus projekti ellu viia – 20 protsenti;
- 4) projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega – 10 protsenti.

(3) Taotlusi hinnatakse lõike 2 punktides 1–4 nimetatud valikukriteeriumide alusel skaalal 0–4, millest kõrgeim hinne on 4 ja madalaim 0. Taotluse hindamisel antav koondhinne moodustub valikukriteeriumide alusel antavate hinnete kaalutud keskmisest.

(4) Rakendusüksus kooskõlastab hindamismetoodika enne kinnitamist ühendmääruse § 48 lõikes 1 nimetatud osapooltega, ja avalikustab selle oma veebilehel hiljemalt taotluste esitamise alguskuupäeval.

§ 16. Taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise ja kõrvaltingimusega rahuldamise tingimused ning kord

(1) Rahuldamisele kuuluvad sellised nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused, mis on § 15 lõikes 1 loetletud valikukriteeriumide alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,75 ja mida on § 15 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud kriteeriumide alusel hinnatud vähemalt hindegaga 2,00.

(2) Taotluse võib osaliselt rahuldada tingimusel, et toetuse saaja tagab projekti elluviimise ja tulemuste saavutamise taotluses kavandatu kohaselt, kui:

- 1) täitub taotlemiseks eraldatud eelarve;
- 2) täitub § 11 lõikes 4 nimetatud piirmäär või
- 3) taotleja vähese tähtsusega abi jääk ei võimalda taotlust täies mahus rahuldada.

(3) Taotluse kõrvaltingimusega rahuldamise otsuse võib teha ühendmääruse § 9 lõikes 2 sätestatu kohaselt.

(4) Taotluse rahuldamise otsuses sätestatakse ühendmääruse § 8 lõikes 4 nimetatud andmed, sealhulgas täpsustatakse:

- 1) toetuse saaja õigused ja kohustused;
- 2) projekti abikõlblikkuse periood;
- 3) projektile antava toetuse maksimaalne summa ja maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest;
- 4) projekti planeeritavad vahe- ja lõpptulemused, sealhulgas tulemus- ja väljundnäitajad ning nende saavutamise tähtajad ning saavutamise tõendamise alused;
- 5) kindlasummaliste maksete suurused ning väljamaksmise tingimused;
- 6) vähese tähtsusega abi ettemakse puhul väljamaksmise ning ettemakse kasutamise tõendamise tingimused ja tähtaeg;
- 7) toetuse andmisega kaasnevad kõrvaltingimused ühendmääruse § 8 lõikes 4 sätestatu kohaselt, kui tegemist on taotluse kõrvaltingimusega rahuldamise otsusega;
- 8) muu vajalik teave.

(5) Taotlejale antakse võimalus esitada oma seisukohad enne:

- 1) taotluse osalist või kõrvaltingimusega rahuldamist;
- 2) taotluse rahuldamata jätmist, välja arvatud juhul, kui taotluse rahuldamata jätmise otsus põhineb taotluses või seletuses esitatud andmetel ning puudub vajadus lisaandmete saamiseks.

§ 17. Taotluse rahuldamata jätmise tingimused ning kord

(1) Taotlus jäetakse rahuldamata § 5 lõikes 3 ning ühendmääruse § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel.

(2) Selliste menetluses olevate taotluste kohta, millele taotletava toetuse summa ületab meetme taotluste rahastamise eelarve vaba jääki või § 11 lõikes 4 nimetatud piirmäärasid ja mida ei ole

võimalik § 16 lõike 2 kohaselt osaliselt rahuldada, tehakse ühendmääruse § 8 lõike 2 punkti 5 alusel taotluse rahuldamata jätmise otsus.

(3) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse ühendmääruse § 8 lõikes 4 nimetatud andmed, sealhulgas:

- 1) otsuse tegemise kuupäev;
- 2) taotleja nimi, aadress ja isiku- või registrikood;
- 3) projekti nimetus;
- 4) otsuse põhjendus;
- 5) otsuse vaidlustamise koha, tähtaja ja korra selgitus, kui taotlejal on vaide esitamise õigus;
- 6) otsuse tegija andmed;
- 7) muu vajalik teave.

5. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

§ 18. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Toetuse saaja võib põhjendatud juhtudel taotleda projekti elluviimise ajal taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise ja kõrvaltingimusega rahuldamise otsuses sätestatud tegevuste ja maksete ajakava ning projekti abikõlblikkuse perioodi kestuse muutmist, jättes muutmata näitajad ja tegevuste tulemuste saavutamise tõendamise alused.

(2) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus üldjuhul 30 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise avalduse registreerimist.

(3) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see on põhjendatud, aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele, on kooskõlas projekti sisu ja eesmärkidega ega ole vastuolus vähese tähtsusega abi andmise reeglitega.

(4) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse osaliselt või täielikult kehtetuks ühendmääruse § 14 kohaselt.

(5) Toetuse saajal tuleb saadud toetus tagastada lõike 4 otsuse kohaselt.

6. peatükk

Toetuse saaja ja rakendusüksuse õigused ja kohustused

§ 19. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saajal on õigus:

- 1) saada rakendusüksuselt teavet ja selgitusi selle kohta, mis on seotud määruses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega;
- 2) taotleda rakendusüksuselt projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist § 7 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

(2) Toetuse saaja on lisaks ühendmääruse § 10 lõikes 1 sätestatule kohustatud:

- 1) kandma kõik kulusid, mis on tingitud projekti kallinemisest võrreldes taotluse rahuldamise otsuses kajastatud summaga;
- 2) järgima hankimise korral ühendmääruse § 11 nõudeid;
- 3) tagama projekti tulemusena loodud või soetatud vara säilimise taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses esitatud eesmärkide ja tingimuste kohaselt kolme aasta jooksul projekti

lõppmakse tegemisest arvates, ning kohustuma mitte sooritama selle varaga tehinguid, mis annavad nimetatud aja jooksul mõnele isikule või asutusele põhjendamata eelisseisundi;

4) kooskõlastama rakendusüksusega toetuse eest loodud ja soetatud varaga seotud õiguste üleandmise korral üleandmise tingimused ning edasise vastutuse vara sihtotstarbelise kasutuse eest vähemalt kolme aasta jooksul pärast projekti lõppmakse tegemist;

5) osutama kontrolli, auditi ja järelevalve tegijale igakülgset abi ning andma tema käsutusse kõik soovitud andmed ja dokumendid viie tööpäeva jooksul sellekohase teate saamisest arvates.

§ 20. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

(1) Rakendusüksusel on õigus:

- 1) saada rakendusasutuselt nõu ja tuge küsimustes, mis puudutavad määruse rakendamist, sealhulgas taotlus- ja aruandevormide, hindamismetoodika ning juhendite koostamist;
- 2) nõuda taotlejalt või toetuse saajalt lisateavet.

(2) Rakendusüksus kohustub:

- 1) andma toetuse saajale teavet ja nõu selle kohta, mis on seotud § 19 lõikes 2 nimetatud kohustuste täitmisega;
- 2) avama õigel ajal taotluste ja aruannete esitamise võimaluse e-toetuse keskkonnas ning tegema asjakohased juhendmaterjalid kättesaadavaks oma veebilehel;
- 3) teavitama viivitamata toetuse saajaid toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;
- 4) kontrollima toetuse saaja vähese tähtsusega abi jääki ning teavitama toetuse saajat vähese tähtsusega abi andmisest;
- 5) esitama andmed toetuse andmise kohta riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile;
- 6) säilitama vähese tähtsusega abi andmist käsitlevaid andmeid kümne aasta jooksul alates päevast, mil siinse määruse alusel anti viimast korda üksikabi.

7. peatükk

Aruannete esitamine ning toetuse maksmise tingimused

§ 21. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti vahe- ja lõpparuanded taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäevadeks. Aruandlusperioodi pikkus on kuni 18 kuud. Toetuse saaja esitab projekti lõpparuande 45 päeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemist. Vajaduse korral on rakendusüksusel õigus nõuda järelaruannete esitamist.

(2) Projekti vahearuanne kajastab vähemalt projekti vahetulemuste saavutamist. Projekti lõpparuanne sisaldab vähemalt kogu projekti kõigi tegevuste ülevaadet ning teavet projekti väljund- ja tulemusnäitajate saavutamise kohta. Lõpparuandes kirjeldab toetuse saaja „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtetele panustamiseks tehtud tegevusi ja nende tulemusi.

(3) Aruandevormid kehtestab rakendusüksus ja teeb need kättesaadavaks oma veebilehel.

(4) Toetuse saaja esitab projekti aruanded rakendusüksusele taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või kõrvaltingimusega rahuldamise otsuses ette nähtud viisil e-toetuse keskkonna kaudu.

(5) Rakendusüksus menetleb aruandeid 20 tööpäeva jooksul nende registreerimisest arvates. Kui aruande kontrollimisel avastatakse ebatäpsusi, teavitatakse sellest viivitamata toetuse

saajat. Puuduste kõrvaldamiseks antakse aega kuni kümme tööpäeva, sealjuures pikeneb aruande menetlemise tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks antud aja võrra.

§ 22. Toetuse maksmine

- (1) Toetust makstakse ühendmääruse § 28 lõike 2 alusel kindlasummaliste maksetena ette-, vahe- ja lõppmaksena.
- (2) Ettemakse makstakse toetuse saajale välja pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist ning ühendmääruse § 31 lõikes 1 nimetatud dokumentide ja teabe, sealhulgas garantii esitamist.
- (3) Ettemakseid saab teha ühendmääruse § 31 lõikes 4 esitatud ulatuses.
- (4) Toetuse saaja esitab ettemaksete kasutamist tõendava teabe ja dokumendid taotluse rahuldamise otsuses sätestatu kohaselt.
- (5) Vahemakse makstakse toetuse saajale välja pärast vahearuande kinnitamist, kui projekti vahetulemused on taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või kõrvaltingimusega rahuldamise otsuses ja projektis ette nähtud viisil tõendatud.
- (6) Lõppmakse peab moodustama vähemalt 30 protsenti taotluse rahuldamise otsusega määratud toetuse summast.
- (7) Lõppmakse makstakse toetuse saajale välja pärast lõpparuande kinnitamist, kui projekti tegevused on ellu viidud ning saavutatud väljund- ja tulemusnäitajad on taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise või kõrvaltingimusega rahuldamise otsuses ja projektis ette nähtud viisil tõendatud.
- (8) Toetus makstakse välja ühendmääruse §-des 24–26 nimetatud ning määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise tingimuste ning korra kohaselt.
- (9) Vahemakse saamise taotlus esitatakse koos vahearuandega. Lõppmakse saamise taotlus esitatakse koos lõpparuandega.
- (10) Sellise projekti puhul, mille kohta on tehtud taotluse kõrvaltingimusega rahuldamise otsus, tehakse väljamakse pärast otsuses seatud tingimuse täitmist.

§ 23. Makse menetlemise peatamine

Rakendusüksus võib peatada toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide või ettemakse kasutamise tõendamise menetlemise osaliselt või täielikult ühendmääruse § 33 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

8. peatükk Finantskorrektsioonid ja vaided

§ 24. Finantskorrektsioonide tegemine ja toetuse tagastamine

Finantskorrektsiooni otsus tehakse ja toetus tagastatakse ÜSS2021_2027 §-des 28–30 ja ühendmääruse §-des 34–38 sätestatu kohaselt.

§ 25. Vaide esitamine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada rakendusüksusele vaie ÜSS2021_2027 § 31 kohaselt. Auditi aruande alusel tehtud otsuse peale võib rakendusüksusele esitada vaide ÜSSi § 31 kohaselt.

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Kallas

Regionaalminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler